בס"ד

יום **ד', כ' באלול** תש"ס (**20** בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

פרשת המרגלים (סיום)

בהמשך לדברים שכתבנו אתמול: העם האומר "...**הלא טוב לנו שוב מצרימה**"[במדבר **יד'** 3] - לשוב לעבדות ולשפלות ובלבד שלא נישא בעול הגדול של חירות עליונה ובאחריותה - אינו ראוי להיות עליון על כל הגויים. העם החושב בעצמו כי פשעיו כל-כך מרובים ולא עזבוהו עדיין עד שהקב"ה שונא אותו בגללם ואומר להשמידו, מעיד הוא על עצמו שהחטא והפשע עדיין שוכן בקרבו ולא יצלח להתרומם עליהם.
אפילו משה רבינו, אוהבם של ישראל ונושאם כאשר ישא האומן את היונק וסובלם גם כאשר הם חוטאים, לא ערב לבו לבקש עליהם רחמים לבטל מהם גזירת, "**אם יראה איש באנשים האלה, הדור הרע הזה, את הארץ הטובה וגו'** " [דברים **א'** 35] הוא אינו מבקש עליהם אלא שלא ימותו כולם במגפה (בבת אחת), מפני חילול השם: "**והמתה את העם הזה כאיש אחד ואמרו הגויים ... מבלתי יכולת ה' להביא את העם הזה אל הארץ אשר נשבע להם וישחטם במדבר.**" [במדבר **יד'** 15-16] אבל לארץ זו אין הם ראויים לבוא. "**והתחזקתם, ולקחתם מפרי הארץ**" [שם **יג'** 20] – כך אמר משה למרגלים בצאתם לדרכם. למדים אנו מזה כי כל הרוצה לטעום מפריה ולשבוע מטובה של הארץ, הוא צריך ללבוש תחילה חוזק וגבורה. עכשיו ששבו מהארץ רפויים ונפחדים – לאו בני הארץ ההיא הם, במדבר הזה ייתמו.

קובע המדרש אודות הבכי של אותו לילה אחרי דיווח המרגלים – **ליל תשעה באב היה** – כי "אתם בכיתם בכיה של חינם – ואני אקבע לכם בכיה לדורות". ונשאלת השאלה:
כלום נוקם ונוטר הוא הקב"ה ובעל חימה הוא?
ועוד יש לשאול: אבות אכלו בוסר ושיני בנים תקהינה? ואלה הדורות - מה חטאו? והלא די להם לדור של הבנים הראשונים שהמתינו בכניסתם לארץ 40 שנה עד תום דור כל אבותיהם?
ואם בעוונות הבנים גלו מארצם אחרי כן, מה הקשר בין חטאת האבות לפורענות הבנים שנגזרה להיות ביום (תשעה באב) שחטאו האבות?

<u>אלא כך הוא מצע הדברים:</u>
בעוון בכיה זו של חינם לא גזר הקב"ה כי "**במדבר הזה ייתמו**" [במדבר **יד'** 35] אלא אך על האבות שחטאו. ואילו הבנים שלא חטאו באו לארץ וירשוה. תאמר שהבנים מנוקים מעוון זה של כפיית טובה מכל וכל. והלא כל כוחו של האב בבנו. אכן, לא יומתו הבנים בחטא האבות, אבל שקד הקב"ה על הבנים שיהיו נטהרים משורש החטא הזה הנטוע בבנים מירושת האבות, ותחת אשר מאסו האבות בארץ חמדה בבכי של חינם ואמרו, "...**ניתנה ראש ונשובה מצרימה.**" [שם **יד'** 4] יהיו מתקנים חטא הראשונים בבכי של דורות רבים – אשר יבכו בכל ארצות פזוריהם על ארץ חרבה. וגם כי יהא להם מרגוע שם ויחיו ברווחה – לא ישכחו את ארצם ויבכו עליה בכי אמת ויזילו דמעה על ארץ חרבה וישתוקקו לעלות ולחונן עפרה גם בשממותה, ויאמרו: "ינעם לנפשי הלך ערום ויחף עלי חרבות שממה אשר היו דביריך."

<u>אמור מעתה</u>: צדקה עשה הקב"ה עם ישראל, שבשעה שגזר עליהם חורבן וגלות בדורות האחרונים, קבע שעת הגזירה באותו יום של החטא הראשון, כדי שיהיו הבנים מתקנים

יום נעים!

בס"ד

יום **ד', כ'** ב**אלול** תש"ס (**20** בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

בבכיים שבדורות רבים את אשר קלקלו האבות הראשונים. וכל עמי תבל יאמרו, אך בנים הם לציון וכל כובשיה ומחריביה זרים הם לה – יצאו מתוכה, **ושבו בנים לגבולם**. [ספר התודעה]

יום נעים!